โกฐจุฬาลำพา

ชื่ออื่น ๆ โกฐจุลา โกฐจุลาลำภา โกฐจุฬาลำพา โกฐจุฬาลำพาจีน โกฐจุฬาลัมภา ชิงฮาว (จีนกลาง)

ชื่ออังกฤษ Sweet Wormwood Herb, Chinese wormwood

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Artemisia annua* L.

วงศ์ ASTERACEAE (COMPOSITAE)

ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ กระจายพันธุ์ในทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปยุโรป ภาคเหนือของทวีปแอฟริกา และในทวีปเอเชียในสาธารณรัฐประชาชนจีน

ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดินแห้ง

สารสำคัญ น้ำมันหอมระเหย กลุ่ม sesquiterpene lactone (artemisinin หรือ quighaosu) สารกลุ่ม triterpenes และ sterols สารกลุ่ม flavonoids

กลิ่น และรส กลิ่นเฉพาะ รสขม

การใช้ตามภูมิปัญญา สรรพคุณยาไทยใช้แก้ไข้เจลียง (ไข้จับวันเว้นวัน เป็นไข้จับสั่นประเภทหนึ่ง) แก้ไข้เพื่อเสมหะ แก้หืด แก้ไอ เป็นยาขับเหงื่อ โกฐจุฬาลำพาเป็นหนึ่งในพิกัดโกฐทั้ง 5 โกฐทั้ง 7 และโกฐทั้ง 9

การศึกษาทางเภสัชวิทยา

ฤทธิ์ต้านเชื้อมาลาเรีย สาร artemisinin, สารกึ่งสังเคราะห์ dihydroartemisinin และ artesunate มีฤทธิ์ต้านมาลาเรีย

ฤทธิ์ต้านเชื้อจุลชีพ สาร artemisinin มีฤทธิ์ต้านเชื้อไวรัส (flaviviruses) ที่ทำให้เกิดอาการท้องเสีย มีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย น้ำมันหอมระเหยมีฤทธิ์ต้านเชื้อจุลชีพหลายชนิด

การศึกษาทางคลินิก การศึกษาทางคลินิกของสาร artemisinin พบว่ามีผลรักษาโรคมาลาเรียที่ดื้อต่อยา การศึกษาแบบ open, randomized, controlled pilot trial ในผู้ป่วยมาลาเรียแบบไม่รุนแรง โดยใช้โกฐจุฬาลำพาในรูปแบบยาชง (รูปแบบการแพทย์ดั้งเดิม) พบว่า หลังจากการรักษา 7 วัน คนไข้มีอาการดีขึ้น แต่มีการเป็นซ้ำได้เร็วกว่ากลุ่มที่ได้รับยาควินิน และอีกการทดลองพบว่าการใช้ในรูปแบบยาชง พบว่าปริมาณสาร artemisinin มีไม่เพียงพอในการฆ่าเชื้อมาลาเรีย จึงไม่แนะนำให้ใช้ในรูปยาชงในการรักษาโรคมาลาเรีย

บรรณานุกรม

https://www.dnp.go.th/botany/mplant/index.html

http://www.worldfloraonline.org/

คณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย ในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย. ตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2551.

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ นงลักษณ์ เรื่องวิเศษ. คุณภาพเครื่องยาไทย จากงานวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็พท์ เมดิคัส จำกัด, 2551.

เอกสารนี้จัดทำโดยคลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีนหัวเฉียว
ใช้เผยแพร่เพื่อเป็นวิทยาทานความรู้แก่ประชาชน